

Informace ze zdravotnictví Pardubického kraje

Ústavu zdravotnických informací a statistiky
České republiky

Hradec Králové
18. 10. 2010

9

Činnost praktických lékařů pro dospělé v Pardubickém kraji v roce 2009

*Activity of General Practitioners for Adults
in the Pardubický Region in 2009*

Souhrn

Primární péči o dospělou populaci zajišťovalo k 31. 12. 2009 v Pardubickém kraji 222 praktických lékařů pro dospělé (přepočtený počet na plné úvazky). Na 1 lékaře pro dospělé připadalo v krajském průměru 1 738 registrovaných pacientů. Bylo provedeno 1,9 milionu ošetření-vyšetření, z toho preventivní prohlídky představovaly 5,0 %. Zajištění primární péči o dospělou populaci se dlouhodobě výrazně nemění, nepříznivě se však vyvíjí věkové složení praktických lékařů pro dospělé.

Summary

Primary care for adults in the Pardubický Region as of 31. 12. 2009 was provided by 222 general practitioners for adults (in full time equivalent). Per 1 GP for adults there were on the average 1 738 registered patients. GPs for adults performed 1.9 examinations. Preventive examinations represent 5,0 % of the total number. Provision of primary care for adults does not change markedly in long terms, but the age structure of physicians evolves unfavourably.

Podkladem pro zpracování informace byly údaje z ročního výkazu o činnosti oboru, který vyplňuje každé ambulantní oddělení (pracoviště) oboru praktického lékaře pro dospělé všech zřizovatelů, včetně ambulantních částí lůžkových zařízení. Výkazy byly součástí Programu statistických zjišťování Ministerstva zdravotnictví v ČR na rok 2009. Formuláře výkazů se závaznými pokyny a edice IZK o činnosti oborů v předchozích letech jsou dostupné na internetových stránkách ústavu www.uzis.cz.

V roce 2009 zabezpečovalo ambulantní péči v oboru praktických lékařů pro dospělé 221,69 lékařů a 232,94 zdravotnických pracovníků nelékařů s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu (ZPBD). Od roku 2008 se na výkazech A(MZ)1-01 sledují pracovníci také jako průměrný roční přepočtený počet, který výstižněji charakterizuje kapacitní zajištění jednotlivých ambulancí, zvláště v případech ukončení a zahájení činnosti nebo většího pohybu pracovníků v průběhu roku. Je to součet přepočteného počtu pracovníků za jednotlivé měsíce dělený počtem měsíců sledovaného období. Relace uvedené v tabulkách, v grafech a komentované v textu jsou vypočítány z dat těch zdravotnických zařízení, která splnila svou zpravodajskou povinnost a odevzdala vyplněný roční výkaz. Návratnost výkazů činila ve sledovaném roce 96,5 %.

U praktických lékařů pro dospělé bylo registrováno 385 tisíc osob. V průměru na 1 úvazek praktického lékaře pro dospělé připadalo 1 738 registrovaných pacientů. Nej hustší síť ordinací praktických lékařů pro dospělé (tj. nejnížší počet registrovaných

pacientů na 1 úvazek lékaře) je dlouhodobě v okrese Pardubice (méně než 1 700 registrovaných pacientů na 1 úvazek lékaře). Naopak nejvyšší počet registrovaných pacientů na 1 úvazek lékaře (více než 1 800) vykázaly okresy Svitavy a Ústí nad Orlicí. Rozdíl mezi maximální a minimální krajskou hodnotou tohoto ukazatele činil 147 osob.

Praktičtí lékaři pro dospělé provedli v uplynulém roce celkem 1,9 milionu vyšetření-ošetření. V porovnání s obdobím 2008/2007, kdy došlo k poklesu ošetření o 12,7 % (lze předpokládat, že v souvislosti se zavedením regulačních poplatků), byl pokles v roce 2009 oproti roku 2008 výrazně nižší. Došlo ke snížení o 23 tisíc vyšetření (tj. o 1,2 %). V návštěvní službě bylo provedeno 2,9 % vyšetření, preventivní prohlídky dospělých představovaly v průměru 5,0 % z celkového počtu ošetření-vyšetření.

Na 1 registrovaného pacienta připadalo v průměru za rok 5,0 návštěv u praktického lékaře (5,2 v roce 2008). Okresní hodnoty tohoto ukazatele se pohybovaly od 4,4 návštěv v okrese Svitavy do 5,7 v okrese Chrudim.

Z registrovaných pacientů u praktických lékařů pro dospělé bylo dispenzarizováno (bez ohledu na to, zda je pro uvedenou diagnózu dispenzarizuje sám praktický lékař nebo lékař specialista) pro hypertenzní onemocnění 87 102 pacientů, pro ischemické nemoci srdeční 34 543 osob, z toho pro infarkt myokardu 3 775, a z důvodu cévních nemocí mozku 10 205 pacientů. Z důvodu obezity bylo dispenzarizováno 49 193 pacientů. Jako obézní pacienti jsou sledováni pacienti, jejichž index tělesné hmotnosti (BMI - kg/m²) je roven nebo větší 30.

Pro nově zjištěná onemocnění bylo v roce 2009 zařazeno do dispenzarizace 6 051 pacientů z důvodu hypertenzní nemoci, 2 204 osob pro ischemickou chorobu srdeční, 1 086 pro cévní nemoci mozku a 2 642 pacientů pro obezitu.

I nadále dochází ke stárnutí praktických lékařů pro dospělé. Jejich věkové složení (podle údajů z Registru lékařů, zubních lékařů a farmaceutů k 31.12.2009) bylo následující: do 34 let 2,2 %, 35–44 let 17,2 %, 45–54 let 35,2 %, 55–64 let 33,9 % a 65 let a více 11,5 %.

Závěr:

Zajištění primární péče o dospělé pacienty je v Pardubickém kraji dlouhodobě bez výraznějších změn, počet registrovaných pacientů na 1 praktického lékaře pro dospělé se pohybuje kolem 1 700 pacientů. V roce 2009 došlo k poklesu počtu ošetření-vyšetření o 1,2 %, počet návštěv na 1 registrovaného pacienta se snížil z 5,2 v roce 2008 na 5,0. Postupně „stárnoucí“ věková struktura praktických lékařů signalizuje problém pro budoucí zajištění primární péče. Ke konci roku 2009 tvořili praktičtí lékaři pro dospělé ve věku 55 a více let 45,4 %, z toho ve věku 65 let a více jich bylo 11,5 %.

Zpracovala: Ing. Drahokoupilová
ÚZIS ČR, Regionální pracoviště Hradec Králové
Habrmanova 19/1, 500 02 Hradec Králové
telefon: 495 058 321, fax 495 058 322
e-mail: drahokoupilova@uzis.cz
<http://www.uzis.cz>

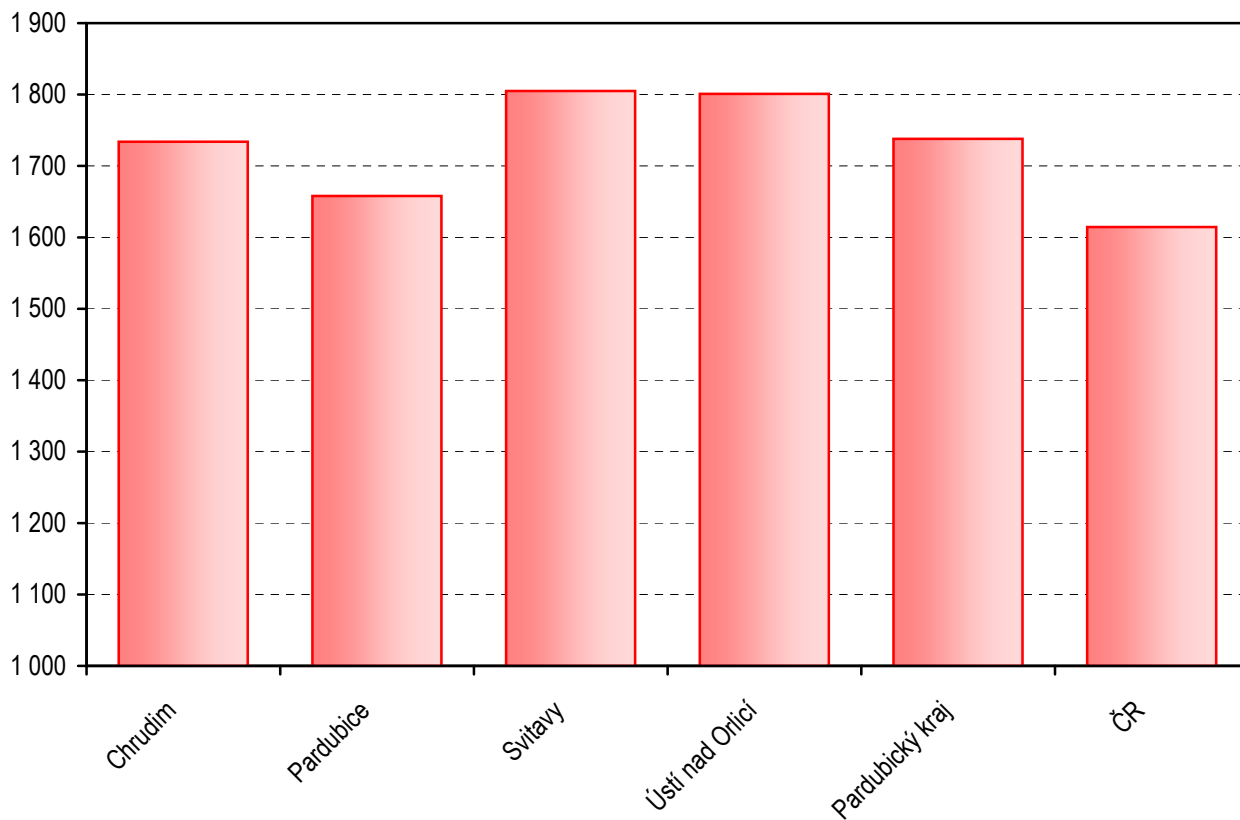
Činnost praktických lékařů pro dospělé

	Lékaři ¹⁾	Počet ošetření-vyšetření		Preventivní prohlídka v % z celkového počtu ošetření-vyšetření	Počet registrovaných pacientů na 1 lékaře
		na 1 lékaře	na 1 registr. pacienta		
Chrudim	45,40	9 800,0	5,7	4,8	1 734
Pardubice	76,76	8 285,0	5,0	5,2	1 658
Svitavy	42,00	7 917,0	4,4	5,1	1 805
Ústí nad Orlicí	57,53	9 113,8	5,1	4,8	1 801
Pardubický kraj	221,69	8 740,6	5,0	5,0	1 738
Celkem 2006 ²⁾	272,28	10 265,8	6,1	4,1	1 683
Celkem 2007 ²⁾	262,30	9 970,8	5,9	4,1	1 692
Celkem 2008	279,11	9 223,2	5,2	4,7	1 760

¹⁾ Průměrný roční přepočtený počet pracovníků celkem (vč. smluvních) - z odevzdaných ročních výkazů A(MZ)1-01

²⁾ Součet úvazků, vč. smluvních - z odevzdaných ročních výkazů A(MZ)1-01

Počet registrovaných pacientů na 1 praktického lékaře pro dospělé v roce 2009

Dispenzarizovaní pacienti evidovaní u praktického lékaře pro dospělé *)

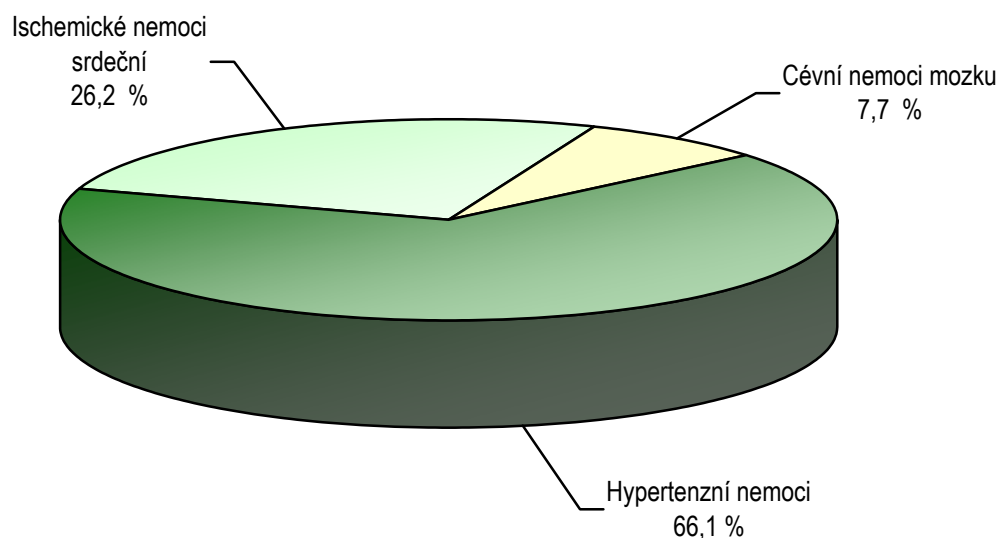
Území	Dispenzarizovaní pacienti na 1 000 registrovaných pacientů pro vybrané diagnózy				
	obezita	hypertenzní nemoci	ischemické nemoci srdeční		cévní nemoci mozku
			celkem	z toho infarkt myokardu	
	(E66)	(I10–I15)	(I20–I25)	(I21–I22)	(I60–I69)
Chrudim	161,5	197,8	91,3	11,5	28,2
Pardubice	124,2	272,6	92,5	10,2	23,7
Svitavy	109,2	231,4	88,8	9,1	23,6
Ústí nad Orlicí	119,7	186,4	85,5	8,5	30,7
Pardubický kraj	127,7	226,0	89,6	9,8	26,5
Celkem 2006	-	205,4	94,8	9,7	29,1
Celkem 2007	-	214,4	94,2	10,1	31,6
Celkem 2008	118,5	212,4	89,3	9,6	27,8

Procento dispenzarizovaných pacientů pro nově zjištěná onemocnění z celkového počtu dispenzarizovaných *)

Území	Dispenzarizovaní pacienti pro nově zjištěná onemocnění v procentech z celkového počtu dispenzarizovaných				
	obezita	hypertenzní nemoci	ischemické nemoci srdeční		cévní nemoci mozku
			celkem	z toho infarkt myokardu	
Chrudim	5,0	6,5	7,4	18,0	11,2
Pardubice	6,8	8,0	6,4	14,4	9,4
Svitavy	3,8	6,6	6,7	18,9	11,6
Ústí nad Orlicí	5,0	5,7	5,3	17,3	11,0
Pardubický kraj	5,4	6,9	6,4	16,8	10,6
Celkem 2006	-	5,4	5,1	17,1	9,1
Celkem 2007	-	5,8	5,2	14,3	8,7
Celkem 2008	6,3	6,3	6,3	17,6	11,0

*) Uvedeni všichni pacienti z registrovaných pacientů u praktického lékaře pro dospělé, kteří jsou pro vybrané diagnózy dispenzarizováni, bez ohledu na to, zda je pro uvedenou diagnózu dispenzarizuje sám praktický lékař nebo jsou v dispenzarizaci odborného lékaře

Struktura dispenzarizovaných pro vybrané nemoci oběhové soustavy podle kartoték PL pro dospělé

Dispenzarizovaní pro vybrané nemoci na 1 000 registrovaných pacientů podle kartoték PL pro dospělé

